

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง โครงการเสนอเพื่อจรรยาบรรณประกอบการสอนภาษาไทย สำหรับ
นักศึกษาปริญญาตรีวิชาเอก - โทภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง สรุปผลการวิจัยดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์และความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับการ
การให้จรรยาบรรณประกอบการสอนภาษาไทย ในระดับปริญญาตรี
2. เพื่อเสนอโครงการจรรยาบรรณประกอบการสอนภาษาไทย สำหรับนักศึกษาปริญญา
ตรีวิชาเอก - โทภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยการเก็บข้อมูลจากตำรา หนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนภาษาไทย และวิธีสอนภาษา
ไทยในวิทยาลัยครู จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามชั้น 1 ชุด แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5
ท่าน ตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ เมื่อทำการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะแล้ว จึงนำไปทดลอง
ใช้กับอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรี - โทภาษาไทยจำนวน 20 คน และนำผลการทดลองมา
ปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปใช้กับผู้บริหาร อาจารย์ และ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี - โทภาษาไทย ซึ่งเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร ในวิทยาลัยครู
กลุ่มนครหลวง โดยแจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 324 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ที่สุดคืน มา
เพื่อทำการวิเคราะห์จำนวน 271 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.64

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามจำนวน 271 ฉบับ มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ คือ ภาคที่ 1 สถานภาพทั่วไป ทำการวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ภาคที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการณ์ การใช้นาฏการประกอบการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และภาคที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เสนอเพื่อจักนาฏการประกอบการสอนภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ และทำการ เสนอข้อมูลทั้ง 3 ภาคในรูปของตารางและการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ภาคที่ 1 สถานภาพทั่วไป

1. ผู้บริหารที่เป็นกลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 46 ปี - 50 ปี ขึ้นไป และผู้บริหารส่วนใหญ่มีคุณวุฒิปริญญาโท
2. อาจารย์ภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุระหว่าง 41 ปี - 45 ปี มีคุณวุฒิปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ อาจารย์ส่วนใหญ่สนใจพิเศษทางด้านการศึกษาละคร และมีความสามารถทางการประพันธ์บทร้อยกรอง กวีหลังอัน เป็นความรู้และประสบการณ์การศึกษาค้นการใช้นาฏการประกอบการสอน ส่วนใหญ่เคยชมกิจกรรมหรือวิธีทัศน์าที่เกี่ยวกับนาฏการประกอบการสอนภาษาไทย
3. นักศึกษาวิชาเอก - โทภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง มีอายุ 25 ปี และน้อยกว่า 25 ปี วุฒิของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่ระดับชั้น มศ. 5 ไม่เคยมีประสบการณ์ทางการสอนมาก่อน สำหรับความสนใจทางด้านศิลปะการแสดงและสันทนากาณนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่สนใจพิเศษด้านการศึกษาละครและมีความสามารถทางด้านการประพันธ์บทร้อยกรอง

ภาคที่ 2 เกี่ยวกับสภาพการณ์การใช้นาฏการประกอบการสอนภาษาไทย

1. ผู้บริหารเห็นเกี่ยวกับการแสดงบทร้อยกุก การจักกระบวนแห่เทียนพรรษา บทบาทสมมติประกอบวิชาหลักภาษา การแสดงทำนองประกอบนิทาน และประกอบวรรณคดี การแสดงการอ่านบทละครวิหุ การแสดงการอ่านทำนองเสนาะ การละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ การแสดง

เพลงเรือ การแสดงเพลงพวงมาลัย การแสดงท่าทางประกอบสำนวน พังเหย ภาซิก และการแสดงละครแบบสร้างสรรค์ ในระดับมาก ส่วนการแสดงที่เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติในขณะเดินทางไปที่ทัศนศึกษา การแสดงหุ่นคน การเชิดหนังตะลุง การแสดงหุ่นกระบอก และการแสดงหุ่นเงา การแสดงคนกริสรีระ

2. สำหรับรายวิชาวิชาภาษาไทยที่ผู้บริหารเห็นว่าควรใช้นาฏการประกอบการสอน ในระดับมาก ได้แก่ ไทย 342 วรรณคดีการละคร ศึกษา 432 วิธีสอนวิชาเอก ไทย 341 วรรณกรรมปัจจุบัน ไทย 413 สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน ไทย 421 การศึกษา และ ไทย 432 การเขียนสร้างสรรค์ ตามลำดับ

3. ผู้บริหารมีความเห็นว่าควรใช้นาฏการเพื่อฝึกทักษะการจัดกิจกรรมการแสดงในระดับมาก และใช้นาฏการเพื่อการทบทวน ในระดับน้อยที่สุด

4. ผู้บริหารให้การส่งเสริมกิจกรรมทางนาฏการด้านส่งเสริมให้อาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้าวิธีสอน สนับสนุนให้ภาควิชาอื่น ๆ ร่วมมือกับกิจกรรมด้านนี้ และพร้อมที่จะสนับสนุนค่านงบประมาณ ในระดับมาก

5. ผู้บริหารเห็นว่า นาฏการประกอบการสอนส่วนใหญ่ให้ผลดีในระดับมาก

6. ผู้บริหารเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคของการใช้นาฏการประกอบการสอน ได้แก่ การสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย สภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม และอาจารย์ขาดทักษะทางการใช้นาฏการ ทั้ง 3 ประการนี้จัดอยู่ในระดับมาก

7. อาจารย์เห็นว่า มีการใช้นาฏการทางการแสดงละครพูด ประกอบการสอนในระดับมาก ส่วนการใช้นาฏการในระดับน้อย ได้แก่ การแสดงการจัดกระบวนการเรียนรู้ การแสดงท่าทางประกอบนิทาน การแสดงการอ่านบทละครวิทยุ การอ่านทำนองเสนาะ การแสดงท่าทางล้อเลียน การละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ การทายท่าทางประกอบสำนวน พังเหย ภาซิก และการแสดงละครพูดหรือละครบอย ส่วนนักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า นาฏการประกอบการสอนที่มีการใช้ใน ระดับมาก ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้ การแสดงการอ่านบทละครวิทยุ และการอ่านทำนองเสนาะ ส่วนรายการอื่น ๆ มีใช้ใน ระดับน้อย และน้อยที่สุด

8. อาจารย์แสดงความคิดเห็นว่า รายวิชาที่ใช้นาฏการประกอบ ในระดับน้อย ตามลำดับ ได้แก่ ไทย 342 วรรณคดีการละคร ศึกษา 432 วิธีสอนวิชาเอก ไทย 413 สัมมนาการ

ใช้ภาษาไทยปัจจุบัน ไทย 341 วรรณกรรมปัจจุบัน และศึกษา 433 วิธีสอนวิชาโท สำหรับ นักศึกษาเห็นว่า ไทย 342 วรรณคดีการละคร และศึกษา 432 วิธีสอนวิชาเอก เป็นรายวิชา ที่การใ้ช้ปรากฏการณ์ในระดับมาก และเห็นว่ารายวิชาอื่น ๆ ใ้ช้อยู่ในระดับน้อย

9. อาจารย์แสดงความคิดเห็นว่า ใ้ช้ปรากฏการณ์ในลักษณะการนำเข้าสู่บทเรียน และ ใ้ช้ในการเก็บคะแนนสอบ ในระดับน้อย นอกจากนั้นใ้ช้ในระดับน้อยที่สุด ส่วนนักศึกษาเห็นว่า ลักษณะการใ้ช้ปรากฏการณ์ประกอบการสอนที่ใ้ช้ในระดับมาก คือ ใ้ช้ในการเก็บคะแนนสอบ และใ้ช้ใน ลักษณะอื่น ในระดับน้อย

10. อาจารย์แสดงความเห็นว่า มีการใ้ช้ปรากฏการณ์ในแนวต่อไปนี้ คือ มอบหมายใ้ นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ใ้ห้อิสระในการเลือกปรากฏการณ์ และใ้ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มความรับผิดชอบ ในระดับน้อย ส่วนนักศึกษาเห็นว่า อาจารย์มอบใ้ให้นักศึกษากำหนดปรากฏการณ์และค้นคว้าหลักทาง ปรากฏการณ์เองในระดับมาก

11. อาจารย์แสดงความเห็นว่า ปรากฏการณ์ใหม่ดัดในค่านต่อไปนี้ คือ ช่วยแก้ไขข้อบก- พร่อง และพัฒนาบุคลิกของนักศึกษา ตลอดจนช่วยใ้ให้นักศึกษาแสดงออกซึ่งการยอมรับฟังความคิด เติมของเพื่อนร่วมงาน ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาเห็นว่า การใ้ช้ปรากฏการณ์ประกอบการสอนใ้ใหม่ดัด ในระดับมาก ทุกประการ

12. ค่านปัญหาและอุปสรรคของการใ้ช้ปรากฏการณ์ อาจารย์เห็นว่า สภาพห้องเรียนไม่ เหมาะสม เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก ส่วนนักศึกษาเห็นว่า นอกจากสภาพห้องเรียนไม่ เหมาะสมเป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับมากแล้ว ยังเห็นว่าเสียเวลาในการเตรียมการ อยู่ใน ระดับมากอีกด้วย

ภาคที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ เสนอ เพื่อจ้กษาปรากฏการณ์ของ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจ้กษาโครงการปรากฏการณ์ การ จ้กษากิจกรรมทางปรากฏการณ์จ้กษาครั้งหนึ่งครั้ง ในรูปของวิวัฒนาการ เพื่อใ้เกิดความหลากหลาย ของปรากฏการณ์ ผู้บริหารทั้งระดับกรม และวิทยาลัย อาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนภาควิชาอื่น ๆ ที่ ควรมีส่วนเกี่ยวข้องของกิจกรรมนี้ ควรใ้ความสนับสนุนมาก การประชาสัมพันธ์ไปยังวิทยาลัยครู ส่วนภูมิภาค และโรงเรียนมัธยมนั้นเห็นว่าเป็นสมควรมาก การจ้กษาปรากฏการณ์จ้กษาในระยะเวลาประมาณ

3 วัน - 5 วัน และควรเป็นระหว่างภาคเรียนที่ 1 ส่วนผลดีและปัญหาอุปสรรคของการจัด
นาฏการก็น่าจะมีมาก ทางค่านงงบประมาณเห็นควรมาจากหลายฝ่าย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิดในภาคที่ 3 นี้ ทั้งผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากการจัดแสดงนาฏการตามโครงการนี้เป็นการจัดรวม
กันทั้ง 6 วิทยาลัยครู ในกลุ่มนครหลวง ควรต้องมีการวางแผนให้รอบคอบ เลือกสรรผู้ประสาน
งานที่ดี กรรมการประชาสัมพันธ์ต้องมีประสิทธิภาพ ต้องให้กรรมการมีความคล่องตัวในการ
ดำเนินงาน ต้องศึกษาเรื่อง เวลา สถานที่ ปัญหาแสง เสียง พิธีกรต้องเลือกสรรมาแล้วเป็น
อย่างถี่ ความคล่องตัวในการประสานพาหนะเพื่อการทำงานที่ดี และเสนอแนะให้ประสาน
งานกับกรมศิลปากร เพื่อให้ได้นาฏการที่ดีมีมาตรฐาน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และ
นักศึกษาวិชาเอก - โทภาษาไทย เกี่ยวกับสภาพการณ์การใช้นาฏการประกอบการสอนภาษาไทย
ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง เพื่อทำโครงการเสนอเพื่อจัดนาฏการประกอบการสอนภาษาไทย
ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเสนอการอภิปรายผลการวิจัย เป็นลำดับดังต่อไปนี้

ภาคที่ 1 สถานภาพทั่วไป

สถานภาพทั่วไปของผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นหญิง ค่อนข้างสูงอายุ และ
มีคุณวุฒิปริญญาโท สำหรับอาจารย์ภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง ส่วนใหญ่เป็นหญิงเช่น
เดียวกัน มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ซึ่งคุณวุฒิระดับนี้ยังไม่ตรงกับนโยบายของกรมการฝึกหัดครู ใน
ด้านที่จะส่งเสริมวิทยฐานะของบุคลากรในสังกัดวิทยาลัยครู ให้มีคุณวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี แต่สภาพ
ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงยังคง เป็นอยู่เช่นนี้ก็เนื่องมาจากนโยบายของกรมการ
ฝึกหัดครู เช่นเดียวกันที่เกี่ยวกับการย้ายโอนอาจารย์จากส่วนภูมิภาคเข้ามาอยู่ในส่วนกลาง ดังนั้น
ผลการวิจัยจึงแตกต่างจากงานวิจัยของ มานิตา ศรีสาคร (2525: 150) ที่พบว่า อาจารย์
ในวิทยาลัยครูเทศบาล ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีและมีอายุไม่สูงนัก

ส่วนสถานภาพของนักศึกษาวิชาเอก-โทภาษาไทย ปัจจุบันมีอายุตั้งแต่ 25 ปีลงไป และ
มีวุฒิ ม.ศ.5 ก่อนเข้าศึกษาในระดับฝึกหัดครูนี้ ทั้งนี้ก็เนื่องจากปัจจุบันวิทยาลัยครูเปิดสอน

หลักสูตรปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต 4 ปี ต่อเนื่องกัน ประกอบกับยังมีการรับนักศึกษาในระดับ ป.กศ
 ทัน จึงหันมารับนักศึกษาชั้น ม.ศ 5 แทนเดียวกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ จึงไม่เคยมีประสบการณ์
 ทางการสอนหรือฝึกสอนมาก่อน

การวิจัยยังพบว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษา เอก - โทภาษาไทยมีความสนใจทางด้านการ
 แสดงและการประพันธ์บทร้อยกรอง อาจารย์ส่วนใหญ่ตอบว่ามีประสบการณ์ทางด้านการใช้นาฏการ
 ประกอบการสอน คือ เคยชมกิจกรรมทางค่านนี้มากกว่าศึกษาการละครมาโดยตรง

ภาคที่ 2 สภาพการณ์การใช้นาฏการ

การใช้นาฏการ

ผู้บริหาร เห็นด้วยกับการใช้นาฏการประกอบการสอน และอาจารย์กับนักศึกษา เห็นว่ามี
 การใช้ชนิดของนาฏการตรงกันและใกล้เคียงกัน ชนิดนาฏการที่ใช้ ส่วนใหญ่เป็นชนิดที่สามารถจัด
 เป็นกิจกรรมที่ง่าย สะดวก ประหยัดเวลาและสถานที่ ตลอดจนสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย ซึ่ง
 นับว่าเป็นไปตามแนวทางการเรียนการสอนของหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู เพราะเน้นค่านเนื้อหาวิชา
 การเป็นสำคัญ และในค่านการสอนวิธีสอน อาจารย์ผู้สอนจะ เน้นการสร้างสื่อการสอนที่มีประสิทธิ-
 ภาพ ง่ายสะดวกต่อการใช้และประหยัด ดังนั้นการใช้นาฏการประกอบการสอนจึง เป็นวิธีหนึ่ง
 เท่านั้นที่อาจารย์ใช้ประกอบ จึงปรากฏอยู่ในระดับน้อยและนาฏการที่ใช้ก็ตรงกับงานวิจัยของ อมรา
 ปริญญาบุญบุญ (2521: 120) คือ นาฏการที่เหมาะสมกับวิชาต่าง ๆ ได้แก่ การอ่านบทสนทนา
 ซึ่งงานวิจัยนี้ก็ได้พบว่า การแสดงบทละครพลีใช้ในระดั้มาก

รายวิชาที่เหมาะสมแก่การใช้นาฏการ

ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า วิชาวรรณคดีการละคร วิธี
 สอน และวิชาในสาขาการใ้ภาษา เหมาะแก่การใช้นาฏการประกอบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงาน
 วิจัยของ อมรา ปริญญาบุญบุญ (2521: 131) พบว่าวิชาที่ใช้ประโยชน์จากการใช้สื่อการสอน
 แบบละครมากที่สุด คือ วิชาภาษาไทยโดยเฉพาะวรรณคดีไทย และยังสอดคล้องกับความคิดเห็นชอบ
 สอนทองวิเศษ (2521: 73) ที่ว่า ผู้สอนในสถาบันฝึกหัดครูต้องคำนึงว่า ควรเป็นแบบอย่าง
 ที่ดีในการสอน รู้จักเลือกใช้สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษามาพัฒนาการสอนของครู เพราะ
 จะเป็นประโยชน์ในค่านวิชาการและตัวอย่างการสอนที่ดี

ลักษณะการใช้นาฏการ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีความเห็นต่างจากอาจารย์และนักศึกษาในลักษณะการใช้นาฏการ คือ ผู้บริหารเห็นว่าใช้นาฏการประกอบการสอนเพื่อฝึกทักษะทางการจัดกิจกรรม แต่อาจารย์และนักศึกษา ทอบว่าใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน และการเก็บคะแนนสอบก็ตาม คำตอบจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม ยอมรับให้เห็นว่า การใช้นาฏการประกอบการสอนนั้นเอาใจใช้ได้หลายลักษณะตามความประสงค์และความเหมาะสมของการใช้ ซึ่ง สุจริต เพ็ชรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2522: 290 - 293) ให้ความเห็นโดยสรุปว่า ใช้เป็นกิจกรรมในการนำเข้าสู่บทเรียนในการดำเนินการสอน ในการสรุปบทเรียนสำหรับฝึกความสามารถ สำหรับประเมินผล และใช้เสริมประกอบคอนท่ายของบทเรียน และที่สำคัญคือ ความเห็นของ Earl W. Stevick (1979 : 201) กล่าวว่า กิจกรรมการละครทำให้เด็กเรียนสามารถแสดงและมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมด้วย

การส่งเสริมกิจกรรมทางค่านาฏการของผู้บริหาร

ผู้บริหารให้การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางค่านาฏการ คำนการส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาทางค่านาฏการ และสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ตลอดจนสนับสนุนค่านาฏการประมาณ ในประการที่ว่าให้ครูได้มีโอกาสศึกษาทางค่านาฏการนั้น นับเป็นการสอดคล้องกับนโยบายเพิ่มวิทยฐานะของบุคลากรสังกัดวิทยาลัยครูของกรมการฝึกหัดครู ส่วนในค่านการสนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมให้มีความร่วมมือกัน นับว่าสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ม.ล.บุญเหลือ เทพสุวรรณ (2518: 4) คือ ความพยายามในอันที่จะค้นหาวิธีสอนที่ได้ผล การผลิตอุปกรณ์ที่ก้าวหน้าเป็นความรับผิดชอบตั้งแต่ ผู้บริหารระดับสูงลงมาจนถึงครูอาจารย์ผู้ทำการสอนร่วมกัน กล่าวคือ ต้องมีการผลักดันให้มีการริเริ่มเกิดขึ้น นอกจากนั้นปัจจุบันสถาบันฝึกหัดครู ยังได้ร่วมกันก่อตั้งสมาคมส่งเสริมการสอนภาษาไทยขึ้น โดยมีอาจารย์ นางลักษณะ สิ้นสินผล แห่งวิทยาลัยครูธนบุรี เป็นนายกสมาคม โดยวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้มีวิธีการสอนภาษาไทยที่ดีประการหนึ่งด้วย

แนวการใช้นาฏการ

อาจารย์และนักศึกษาคอบว่า มีการใช้นาฏการในแนวสำคัญคือ มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และให้อิสระในการเลือก และรับผิดชอบกัน เป็นกลุ่มตรงกับความคิดเห็นของ

บุญเหลือ ทองเอี่ยม (2523: 209) ในประการที่ว่า ประสบการณ์การแสดงจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ประสบการณ์การแสดง เพราะเป็นการให้รายละเอียดอย่างมีความหมาย ได้ให้โอกาสเด็กสำรวจความรู้สึกของตนเอง เราให้เกิดความสนใจที่จะเรียน และส่งเสริมการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม ตลอดจนมีการร่วมกันคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ผลดีของการใช้นาฏการ

ทุกกลุ่มของผู้ตอบให้ความเห็นว่า นาฏการจะให้ผลดี โดยเฉพาะผู้บริหารและนักศึกษาเห็นว่าให้ผลดี ในระดับมากทุกคำตอบ ส่วนอาจารย์เห็นว่าโดยเฉพาะในด้านการช่วยพัฒนาบุคลิก นาฏการช่วยแก้ไขข้อบกพร่องและการยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ในประการดังกล่าว ตรงกับแนวความคิดของ P. Lindsay (1974: 55) คือ การใช้การละคร นอกจากจะทำให้ครูและนักเรียนใกล้ชิดกันแล้ว ยังต้องแสดงท่าทางด้วย เป็นการให้นักเรียนได้เรียนรู้ภาษา จากสถานการณ์โดยใช้ร่างกายทุกส่วน (whole-self) และอมรา ปริญญาบุญ (2521: 75) สื่อการสอนแบบละครช่วยพัฒนาบุคลิก และปรับปรุงพฤติกรรมบางประการของผู้เรียน เช่น ซื่อสัตย์ ไม่กล้าแสดงออก ไม่มั่นใจในตนเอง ให้ความกล้า และเสริมความมั่นใจในการกระทำ

ปัญหาและอุปสรรค

ทั้งความเห็นตรงกันคือ ปัญหาสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสม นอกนั้นเห็นว่า สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย อาจารย์ขาดทักษะทางนาฏการ และนักศึกษายังเห็นว่า เสียเวลามากในการเตรียมการ ในลักษณะปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว นับว่าเป็นความจำเป็นที่ยังแก้ไขได้ยาก โดยเฉพาะสภาพห้องเรียนไม่เหมาะสมที่จะจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน เพราะระเบียบกระทรวงศึกษามีข้อบังคับในเรื่องการใช้และถาวรปรับปรุงห้องเรียนอย่างเคร่งครัด โดยกำหนดให้ทุกห้องต้องมีขนาดและ การใช้ในสภาพห้องเรียน จึงไม่อาจขยายหรือตัดแปลงได้ตามความต้องการ นอกจากจะต้องเคลื่อนย้ายหรือปรับปรุงรูปแบบของโต๊ะเรียนในชั่วโมงการเรียนการสอนนั้น

ภาคที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการการเสนอเพื่อจัดนาฏการ

ทั้ง 3 กลุ่มเห็นด้วยกับการให้มีการเสนอโครงการเพื่อจัดนาฏการครั้งนี้ โดยเห็นว่าควรจัดปีละครั้งในรูปวิพิธทัศนา และใช้เวลาในการจัดแสดงระหว่าง 3 - 5 วัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรมย์ (2522: 8) กล่าวว่า ลักษณะที่ดีของทฤษฎีภาษาไทย คือ ต้องเป็นผู้มีวิธีการสอนที่ดี พยายามสอนภาษาไทยด้วยวิธีการต่างๆ

เพื่อให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ในการเรียนในรูปแบบแปลก ๆ กันออกไป เป็นการป้องกัน
บรรยากาศที่ซ้ำซาก จำเจ พยายามให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยาลัย

1. วิทยาลัยควรจัดให้มีการสัมมนา อบรม เพื่อเพิ่มพูนและแลกเปลี่ยนความรู้ และ
ความเคลื่อนไหว ตลอดจนแนวหรือวิธีการในทางการเพื่อการศึกษาแก่ครู อาจารย์ และนักศึกษา
เพื่อนำวิธีการไปใช้ได้อย่างมีทักษะและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. วิทยาลัยควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการในทางการ
ประกอบการสอนภาษาไทย แก่ อาจารย์ นักศึกษา และครูประจำการให้มากขึ้นและต่อเนื่องกัน
3. วิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณบางส่วน สำหรับจัดทำเอกสารที่เกี่ยวกับบทนาฏ-
การต่าง ๆ ที่อาจารย์และนักศึกษาได้เขียนขึ้น หรือค้นคว้ารวบรวมไว้ เพื่อนำไปหรือประ-
ยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไปได้อย่างสะดวก ตลอดจนพิมพ์ออกเผยแพร่ต่อไป
4. วิทยาลัยควรจัดทำโครงการ เผยแพร่นาฏการประกอบการสอนภาษาไทยต่อ
สาธารณชน เช่น ทางวิทยุ โทรทัศน์ และสมาคมการศึกษา และวัฒนธรรมต่าง ๆ ตลอดจน
ส่งเสริมให้มีการร่วมการแสดง หรือประสานงานการแสดงกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ และจัด
โครงการเสนอนาฏการประกอบการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงหรือเฉพาะใน
วิทยาลัยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. วิทยาลัยควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับการแสดงและพร้อมที่จะให้บริการแก่นัก
ศึกษา อาจารย์ได้มีไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ เสมอ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในเรื่องเวลา
และสถานที่ เพื่อการฝึกซ้อมและการจัดการแสดง
6. วิทยาลัยควรส่งเสริมอาจารย์และนักศึกษามีความสนใจ และสามารถแสดงนาฏ-
การประกอบการสอนด้วยการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งในวงการวิทยาลัยครู
และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมกำลังใจ
7. วิทยาลัยควรส่งเสริมให้ความร่วมมือ และสัมพันธ์กันระหว่างภาควิชาทั้งในกาน
การจัดการเรียนการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นต่าง ๆ ทางด้านวิชาการ และกรให้คำปรึกษา
แก่นักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ภาษาไทย

1. อาจารย์ภาษาไทยควรคำนึงเสมอว่า นอกจากเนื้อหาวิชาการที่จะคงให้เป็น ความรู้อย่างลึกซึ้งแก่นักศึกษาแล้ว หัวใจสำคัญของนักศึกษาฝึกหัดครูก็คือ วิธีการสอนที่ดี ดังนั้น อาจารย์ควร เป็นผู้นำที่ดีในวิธีการสอน เพื่อให้นักศึกษาจะได้ เรียนแบบหรือนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป
2. อาจารย์ภาษาไทยควรมีการ เตรียมแผนการ รัจัดกิจกรรม ประกอบการสอนไว้ล่วงหน้า โดยเฉพาะกิจกรรมทางนาฏการนั้นต้องมี การสร้างหรือ เขียนบทไว้ก่อน เพื่อประโยชน์ในการ นำมาใช้ และสื่อให้เห็นถึงความสามารถและความคิดริเริ่ม อันจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักศึกษา
3. อาจารย์ภาษาไทยควรรหาโอกาส เพิ่มพูนความรู้และนักศึกษาคนคว่า เกี่ยวกับการ ละคร เพื่อการศึกษา ด้ยการ เข้ารับการอบรม ศึกษาคนคว่าหรือร่วมกิจกรรม ทางค่านนี้กับสถาบัน การศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้ได้แนวปรับปรุง และเกิดทักษะตลอดจนประสบการณ์ทางด้านการ ำนาฏการ ประกอบการสอนอย่างแท้จริง
4. อาจารย์ภาษาไทยควร เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ แสดงความคิด เห็น เกี่ยวกับการ ใช้ นาฏการประกอบการ เรียนการสอนได้อย่างอิสระ และยอมรับความคิด เห็นด้ยความจริงใจ และ ส่ง เสริมนักศึกษาที่มีความสามารถทางการ แสดง ได้มีโอกาแสดงออก เพื่อฝึกทักษะการ แสดงท้อ สาธารณชน ด้ยการเป็น โฆษก หรือพิธีกรบนเวที เมื่อมีกิจกรรมขึ้น
5. อาจารย์ภาษาไทยควร ด้ยแนวทางการ ปรับปรุงหรือ ร่วมมือกับนักศึกษาวางแผนการ รายงานหน้าชั้น จากวิธีการอภิปรายกันน้อยอย่างปกติ มาเป็นการ ำนาฏการชนิดต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะ และประสบการณ์แก่นักศึกษา
6. อาจารย์ภาษาไทยและนักศึกษาคควรร่วมมือกัน ในอันที่จะผลักดันให้มีการบรรจुरาย วิชาการละครเพื่อการศึกษา เข้าไว้ในหลักสูตรวิชา เอก-โทภาษาไทยไว้ด้ย
7. อาจารย์ภาษาไทยควรร่วมมือ และสนับสนุนนักศึกษาให้จัดตั้งชมรมการละครชั้น ในวิทยาลัย เพื่อที่จะได้รวบรวมและ ส่ง เสริมนักศึกษาที่มีความสามารถในการ แสดงออกทางนาฏการ ชนิดต่าง ๆ และฝึกความกล้าและทักษะทางการ แสดงแก่สมาชิกที่ด้ยองการ
8. อาจารย์และนักศึกษาคควรร่วมมือกันสร้างบทละครประกอบการสอนในรายวิชา ด้ยต่าง ๆ ทั้งในระดับ ประถม มัธยม และอุดมศึกษา เพื่อให้มีสื่อการสอนประเภทนี้ไว้ใช้ และ แยกแพร่ต่อไป

โครงการเสนอเพื่อจัดทำกฎการประกอบการสอนวิชาภาษาไทย สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี
วิชาเอก - โทภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาการสอนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งในทางการศึกษา การเรียนการสอนจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสนใจ เนื้อหาวิชาการสาขาต่าง ๆ ในระหว่าง การเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีหรือไม่นั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับ เนื้อหาวิชาที่เรียนแล้ว ยัง ต้องขึ้นอยู่กับวิธีการสอนของครู เป็นสำคัญอีกด้วย

ย่อมเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปแล้วว่า ภาษาเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จใน การศึกษาวิชาการสาขาต่าง ๆ ภาษายังเป็นกุญแจสำคัญที่จะไขปัญหาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความ เข้าใจในทุก ๆ ด้านอย่างแท้จริง ทั้งนี้ภาษาจึงควรได้รับความสนใจเป็นอันดับแรก

แม้กาลจะล่วงมานานแล้วก็ตาม และแม้นักการศึกษาทั้งหลายจะได้พยายามเสนอแนะ นวัตกรรมทางการสอนมากมายหลายวิธีแล้วก็ตาม สภาพทางการสอนภาษาไทยในปัจจุบันก็ยัง คงไม่ก้าวหน้าหรือพัฒนาไปเท่าที่ควร ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยอีกจำนวนไม่น้อยที่ไม่พยายาม จะศึกษาหรือทดลองใช้วิธีการใหม่ในการสอนเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ หรืออาจกล่าวได้ว่า ยังคงละเลยต่อการนำวิธีการสอนใหม่ ๆ แปลก ๆ มาใช้กับการสอนภาษาไทย การเรียนการสอน ภาษาไทยในปัจจุบันจึงยังคงน่า เบื่อหน่าย ไม่น่าสนใจเช่นเดิม

ในสถาบันฝึกหัดครู อาจารย์ส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นหลัก ซึ่งอาจ เนื่องมาจากการมุ่งเน้น เนื้อหาวิชาการ เป็นสำคัญ หรืออาจไม่เห็นความสำคัญของวิธีการสอน คงปล่อยให้วิธีสอนเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนวิธีสอนเท่านั้น เช่นนี้แม้ว่าเป็นสภาพการณ์ที่นำ ให้ ความสนใจ และต้องปรับปรุงอีกเป็นอันมาก ทั้งนี้เพราะ สถาบันฝึกหัดครูนั้นกล่าวได้ว่า วิธีสอน เป็นหัวใจสำคัญของการฝึกหัดครูอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ไม่ว่าจะ เป็นอาจารย์ผู้สอน เนื้อหาวิชาการ หรือผู้สอนวิธีสอนก็ตาม น่าจะเป็นแบบอย่าง หรือผู้นำทางด้านวิธีการสอนเป็นอย่างดี และควร ตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งที่เป็นสื่อประเภทอุปกรณ์ และสื่อประเภทกิจกรรม และวิธีการมาใช้ประกอบการสอน หรือแทนการบรรยายให้มากขึ้น

ผู้เสนอโครงการได้ตระหนักถึงความสำคัญในข้อนี้ จึงได้ทำการวิจัยถึงสภาพการณ์การ ใช้กฎการประกอบการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง ซึ่งกฎการประกอบการ

สอนนั้น จักว่าเป็นสื่อการสอนประเภทกิจกรรมและวิธีการ ที่น่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยอย่างยิ่ง จากการศึกษา ปรากฏว่า สภาพการณ์การใช้นาฏการประกอบการสอนภาษาไทยระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงนั้น มีการใช้ที่จัดอยู่ในระดับน้อยและน้อยที่สุด ทั้ง ๆ ที่ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่านาฏการให้ผลดี ในระดับมากก็ตาม

การที่ผู้เสนอโครงการได้จัดทำโครงการเสนอเพื่อจัดนาฏการประกอบการสอนภาษาไทยขึ้น ก็ทวยเหตุผลดังกล่าว กับทั้งเล็งเห็นว่า นักศึกษาฝึกหัดครู ที่สำเร็จชั้นปริญญาตรีแล้ว ควรมีความสามารถที่จะแสดงวิธีสอนภาษาไทยให้เป็นที่น่าสนใจ และสนุกสนานได้ตามสมควร จึงได้เสนอโครงการนี้ขึ้น โดยกำหนดชื่อว่า "โครงการเสนอเพื่อจัดนาฏการประกอบการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีวิชาเอก - โทภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวง" โครงการนี้เสนอให้จัดในรูปแบบของ "วิธีทัศน์า" เพื่อให้เกิดความหลากหลายในวิธีการแสดงและนาฏการ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำกิจกรรมและวิธีการทางนาฏการมาใช้ประกอบการสอนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อผลิตสื่อการสอนประเภทกิจกรรมและวิธีการทางนาฏการประกอบการสอนภาษาไทย ให้มีใช้มากขึ้นในวงการศึกษา
3. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความสามารถทางด้านการใช้นาฏการประกอบการสอนภาษาไทยในรูปแบบต่าง ๆ ของวงการฝึกหัดครู
4. เพื่อให้เกิดประสบการณ์ และทักษะทางด้านการแสดงและการจัดการแสดงกิจกรรมประกอบการสอนอย่างแท้จริง

วิธีดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 1 จัดหัวหน้าภาควิชาภาษาไทยจากวิทยาลัยครูในกลุ่มนครหลวงทั้ง 6 แห่ง ซึ่งได้แก่ วิทยาลัยครูจันทรมณฑล วิทยาลัยครูธนบุรี วิทยาลัยครูพระนคร วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา โดยมีวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเป็นแกนกลางในการปฏิบัติกิจกรรม

โครงการจักษนาฏการครั้งแรก เพื่อประชุมปรึกษาและวางแผนดำเนินงาน ในหลักการทั่ว ๆ ไป และไปดำเนินการเลือกสรรอาจารย์ภาษาไทยที่มีความสามารถและสนใจพิเศษทางนาฏการ แล้วแต่งตั้งให้เป็นกรรมการจากภาควิชาภาษาไทย เพื่อดำเนินงานในขั้นต่อไป

การดำเนินงานในขั้นตอนที่ 1 นี้ ใช้เวลาปฏิบัติการในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2526

ขั้นตอนที่ 2 เชิญคณะกรรมการจากภาควิชาภาษาของวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง ซึ่งหัวหน้าภาควิชาเลือกสรร และแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนจากภาควิชา เข้าร่วมประชุมตกลงกันในหลักการ สาระ และวิธีการดำเนินงาน ซึ่งได้แก่ การวางวัตถุประสงค์ วิธีการ งบประมาณ กำหนดการ แสดง เวลาและสถานที่จัดการแสดง ตลอดจนการดำเนินการเลือกสรรคณะกรรมการรวมทั้งมาจากภาควิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาควิชานาฏศิลป์ ภาควิชาศิลปศึกษา ภาควิชาดนตรีศึกษา แผนกโสตทัศนศึกษา และแผนกธุรการและการเงินของแต่ละวิทยาลัย ตลอดจนคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากนักศึกษา

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ จะดำเนินการปฏิบัติต่อเนื่องจากขั้นตอนที่ 1 ประมาณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2526

ขั้นตอนที่ 3 เชิญคณะกรรมการที่วิทยาลัยครูแต่ละแห่งแต่งตั้งอย่างเป็นทางการมาประชุมเพื่อกำหนดการการแสดง กำหนดหน้าที่ของแต่ละฝ่าย เช่น ฝ่ายจัดการการแสดง ประชาสัมพันธ์ แสงเสียง ศิลปะ ทนตรี สวัสดิการ อาหารและเครื่องดื่ม ฝ่ายธุรการ เอกสารและสิ่งพิมพ์ ตลอดจนพิธีกรประจำตลอดระยะเวลาการแสดงนาฏการครั้งนี้

การดำเนินงานในขั้นตอนที่ 3 นี้ จะดำเนินการปฏิบัติในระยะเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2526

ระยะเวลาในการดำเนินงานและการแสดง

การดำเนินงานตามโครงการเสนอเพื่อจักษนาฏการร่วมครั้งนี้ เริ่มตั้งแต่การวางแผน ในหลักการทั่วไประหว่างหัวหน้าภาควิชาภาษาไทย ตามขั้นตอนที่ 1 จนถึงการจัดการแสดงนั้น ใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2526 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2526

กำหนดการแสดงนาฏการตามโครงการนี้จะใช้ระยะเวลารวม 3 วัน ระหว่างเวลา 13.00 น. - 16.00 น. ประมาณเดือนกันยายน พ.ศ. 2526 โดยให้วิทยาลัยครูแต่ละแห่ง

ใช้เวลาแสดงประมาณวันละ 30 นาที

รูปแบบของการจัดการแสดง

การแสดงนาฏการประกอบการสอนภาษาไทยตามโครงการนี้ จะจัดในรูปแบบของการแสดงวิพิธทัศนา โดยวิทยาลัยครูแต่ละแห่งจะจัดแสดงนาฏการต่อไปนี้

1. การแสดงละครเป็นเรื่อง ได้แก่การแสดงบทละครต่อไปนี้

- 1.1 บทละครทุกคำฉันท์ เรื่อง "มัทนพาชา"
- 1.2 บทละครทุกคำกลอน เรื่อง "พระร่วง"
- 1.3 บทละครเสภา เรื่อง "ขุนช้างขุนแผน"
- 1.4 บทละครนอกเรื่อง "สังข์ทอง"
- 1.5 บทละครที่ดัดแปลงจากนวนิยายอันเป็นหนังสืออ่านนอกเวลา เช่น ขาวนอกนา เขาช่อกานต์ จันทมาลาจากเมืองไทย เป็นต้น

2. การแสดงกลางแจ้ง ได้แก่การแสดงต่อไปนี้

- 2.1 ระบำรุ่ม ประกอบการสอนหลักภาษาไทย เรื่อง "ลักษณะคำไทย"
- 2.2 ระบำวิสรรชนีย์ ประกอบการสอนหลักภาษาไทย เรื่อง "วิสรรชนีย์"
- 2.3 ระบำอักษรสามหมู่ ประกอบการสอนหลักภาษาไทย เรื่อง "ไตรยางค์"
- 2.4 กระบวนพิธีประเพณีต่าง ๆ
- 2.5 กระบวนท่ารำในเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย

3. การแสดงละครใบ้ ได้แก่การแสดงต่อไปนี้

- 3.1 ละครใบ้ประกอบนิทานเหี้ยมสุภาพวิเศษ เช่น หนั่งให้เป็นเข็มน กลิ้งกรงขึ้น
ภูเขา
- 3.2 ละครใบ้ประกอบขรรณจริยา เรื่อง "ความสัตย์สุจริต" "มัชยัสต์"
"ความเพียร"
- 3.3 ละครใบ้ประกอบเรื่อง "พ่อแม่รังแกฉัน"
- 3.4 ละครใบ้ประกอบเรื่อง "เวสสันดรชาดก"

4. การแสดงละครหรือบทบาทโดยไม่เตรียมตัวล่วงหน้า ได้แก่

การแสดงที่กำหนดให้แสดงโดยกะทันหันซึ่งให้เวลาเตรียมการเล็กน้อยประมาณ 5 - 7 นาที เช่น เรื่องโบายร้อย คาลโตนค เวสสันทรชาตท หมุนไปตามลมปาก และบทบาทประกอบโคลงโลกนิติ เป็นต้น
5. การแสดงบทบาทสมมติ ได้แก่ เรื่อง
  - 5.1 บทบาทสมมติประกอบการสอนเรื่อง "ชีวิตปลาช่อน"
  - 5.2 บทบาทสมมติประกอบการสอนเรื่อง "ธรรมมาศรรมะสงคราม"
  - 5.3 บทบาทสมมติประกอบการสอนเรื่อง "รามเกียรติ์"
  - 5.4 บทบาทสมมติประกอบการสอนหลักภาษาไทยเรื่อง "ราชาศัพท์" เป็นต้น
6. การแสดงทำนองประกอบเรื่องราว ได้แก่
  - 6.1 ทำนองประกอบเรื่อง "ภาพย์หอโคลงเห่เรือ"
  - 6.2 ทำนองประกอบเรื่อง "ภาพย์เห่ชมเครื่องกวางหวาน"
  - 6.3 ทำนองประกอบร้อยกรองเรื่อง "วอนขอรอพระจันทร์" "อรุณรุ่งแห่งหัวใจ"
  - 6.4 ทำนองประกอบเรื่อง "พระลอ" "สาวเครือฟ้า" เป็นต้น
7. การแสดงเชิดหุ่นหรือชักหุ่น อาจใช้หุ่นชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือหุ่นคน เช่น
  - 7.1 หุ่นประกอบการสอนเรื่อง "โคลงโลกนิติ"
  - 7.2 หุ่นประกอบการสอนธรรมจรรยาเรื่อง ความสัตย์สุจริต มัชยัสถ์ ความเพียร
  - 7.3 หุ่นประกอบการสอนเรื่อง "พอมมิ่งแก๊ง"
  - 7.4 หุ่นประกอบการสอนเรื่อง "สมเด็จพระเจ้าตากโม"
  - 7.5 หุ่นคนประกอบเรื่อง "พระอภัยมณี"
8. การแสดงสถานการณ์จำลอง ประกอบการสอนรายวิชาต่าง ๆ เช่น
  - 8.1 คุณภาพมนุษยชาติ
  - 8.2 เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว
  - 8.3 ธรรมจรรยาเรื่อง ความสัตย์สุจริต ความเพียร มัชยัสถ์
  - 8.4 ร้อยกรอง เรื่อง กวีกับจันทร์เจ้า

8.5 หนีไปตามลมปาก

9. การแสดงการอ่านบทสนทนา

9.1 การอ่านบทละครวิทยุ เรื่อง แม่ศรีเรือน เลือกลำพูน

9.2 การอ่านบทละครเรื่อง ผู้ชนะสิบทิศ

9.3 การอ่านบทสนทนาเรื่อง เศรษฐศาสตร์ในห้องแถว

10. การแสดงการขับร้อง ประกอบการสอนวิชา หลักภาษาและวรรณคดี เช่น

10.1 ขับร้องประกอบดนตรี จากบทละครเรื่อง พระลอ

10.2 ขับร้องประกอบดนตรี ควบเพลงประกอบการสอนหลักภาษา ซึ่งแต่งโดย
นักศึกษา

10.3 ขับร้องประกอบดนตรี ควบเพลงประกอบการสอนวรรณคดี ซึ่งแต่งโดย
นักศึกษา

10.4 การอ่านทำนองเสนาะ และขับร้องเสภาประกอบดนตรี

11. การแสดงการละครเล่นพื้นเมือง ประกอบการสอนรายวิชาต่าง ๆ เช่น

11.1 เพลงเกี่ยวข้าว เพลงอี่แซว เพลงปรบไก่ ที่ปรับปรุงเนื้อร้องให้เกี่ยวกับ
หลักภาษา วรรณคดี หรือ การใช้ภาษา

11.2 เพลงเรือ เพลงพวงมาลัย ควบเนื้อร้องที่ปรับปรุง

11.3 รำกลองยาว

12. การแสดงบทล้อเลียน กำหนดให้แสดงบทล้อเลียนบุคคลต่าง ๆ ทั้งในวรรณคดีและ

ในสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น

12.1 ล้อเลียนบทบาทของซุซูกิในเวสต์ไซด์สตอรี่

12.2 ล้อเลียนโฆษกทางโทรทัศน์

12.3 ล้อเลียนการแสดงตลกของคณะต่าง ๆ

12.4 ล้อเลียนการพากย์ภาพยนตร์ของนักพากย์ต่าง ๆ

12.5 ล้อเลียนการโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์หรือแสดงละครย่อยล้อเลียน

12.6 แสดงลีเกล้อเลียนคนสำคัญ ๆ

13. การทนายปริศนาทำทาง ให้อุบายปัญหาจากปริศนาทำทางของผู้แสดง เช่น
  - 13.1 ปริศนาจากสุภาษิต ส่วนวน หังเพย
  - 13.2 ปริศนาทำทางบุคคลสำคัญต่าง ๆ
  - 13.3 ปริศนาทำทางจากตัวละครในวรรณคดี และนวนิยายปัจจุบัน
14. การแสดงละครสั้น ประกอบการสอนรายวิชาต่าง ๆ เช่น
  - 14.1 แสดงละครสั้นประกอบการสอนเรื่อง ผู้ชนะสิบทิศ สามก๊ก
  - 14.2 แสดงละครสั้นจากเรื่องปรับปรุงให้เป็นบทละครเรื่อง
  - 14.3 แสดงละครสั้นประกอบนิทานสุภาษิต เช่น เรื่องผ่นทั้งให้เป็นเข็ม

สถานที่ดำเนินการ

การจัดนาฏการตามโครงการนี้ จะใช้สถานที่ดำเนินการประชุม และจัดการแสดง ณ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการปฏิบัติการครั้งที่ 1 และจะดำเนินการจัดหมุนเวียนกันไปตามวิทยาลัยในกลุ่มนครหลวง ในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป และสำหรับการแสดงครั้งที่ 1 นี้ จะจัดแสดง ณ หอประชุมวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ผู้เข้าร่วมโครงการ

1. หัวหน้าภาควิชาภาษาไทย จากวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงทั้ง 6 แห่ง
2. คณะอาจารย์ที่เป็นตัวแทนจากภาควิชาภาษาไทยของวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง
3. คณะกรรมการดำเนินงานซึ่งวิทยาลัยครูแต่ละแห่งแต่งตั้ง เป็นคณะกรรมการดำเนินงาน
4. คณะอนุกรรมการที่เป็นตัวแทนนักศึกษาของวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง
5. คณะผู้แสดงนาฏการซึ่งประกอบด้วยนักศึกษจากวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง

งบประมาณ

เนื่องจากโครงการจัดนาฏการประกอบการสอนวิชาภาษาไทย สำหรับนักศึกษามัธยมศึกษา - ตรีวิชาเอก - โทภาษาไทย ในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงครั้งนี้ เป็นโครงการที่จะต้องดำเนินการ

ร่วมกันทั้ง 6 วิทยาลัย ทั้งนี้การเสนองบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และการแสดง
 ตลอดจนการจัดพิมพ์เอกสาร จึงยอมทูลงขึ้นอยู่กับงบประมาณของวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง เป็นผู้จัด
 สรร โดยคณะกรรมการของแต่ละวิทยาลัยจะเป็นผู้ประมาณการเสนอ นอกจากนี้อาจขอความ
 สนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ เช่น สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ และเงินสนับสนุนจากภาคเอกชน
 ซึ่งอาจเป็น บริษัท ห้างร้าน หรือจากมูลนิธิจากสมทบอื่น ๆ ที่วิทยาลัยครูแต่ละแห่งจะเห็นสมควร

การประเมินผลโครงการ

การประเมินผลระยะที่ 1 พิจารณาความสำเร็จจากการตกลงร่วมกันของหัวหน้าภาค
 วิชาภาษาไทย ตามขั้นตอนที่ 1

การประเมินผลระยะที่ 2 พิจารณาความสำเร็จจากปฏิบัติการของที่ประชุมคณะกรรมการ
 จากภาควิชาภาษาไทย และจากการกำหนดฝ่ายของกรรมการดำเนินงาน

การประเมินผลระยะที่ 3 ประเมินผลจากแบบสอบถามที่ได้รับจากทั้งผู้แสดง ผู้ชมและ
 คณะกรรมการดำเนินงานการแสดงนาฏการครั้งที่ 1 นี้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การจัดนาฏการตามโครงการนี้ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. อาจารย์และนักศึกษาจะเกิดความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา และวิธีการใช้นาฏการประกอบการสอนภาษาไทยอย่างแท้จริง
2. อาจารย์และนักศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนจะสามารถนำไป และประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการสอนภาษาไทย และวิชาการอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. อาจารย์และนักศึกษาจะเกิดประสบการณ์ ทักษะ และแนวทางในการจัดกิจกรรมด้านการใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรมและวิธีการได้อย่างแท้จริง
4. นักศึกษามีความสนใจ และสนุกสนานกับการเรียนวิชาภาษาไทย และวิชาอื่น ๆ มากยิ่งขึ้น

นายชวลิต ผู้ภักดิ์
 ผู้เสนอโครงการ